

[Bertel Dahlgaard.]

til den tid faldt for den fristelse at sige: nej, I i denne regering ville ikke engang drøfte de lovforslag, vi som regering fremsatte, så må vi have lov til at handle på samme måde, vi ønsker ikke at forhandle.

Hvor tror man egentlig dansk parlamentarisk liv vil havne under sådanne forhold? Det vil ikke blive gode kår for det arbejde, vi er valgt herind for at varetage. Det går let i retning af at blive opløsning i stedet for det samarbejde, som nu engang må til, hvadenten opposition og regering kan lide hinanden eller ikke. Derfor har jeg en følelse af, at det er meget vigtigt, om man kan fæstne visse grundsætninger for vore handlinger under politiske kriser. Der kan ikke gives regler for alle de tilfælde, der kan indtræffe i det politiske liv, men jeg tror, det i almindelighed, når det drejer sig om lovgivningsanliggender, kan siges, at det rette tidspunkt for at udtale mistillid til et ministerium er, når ministeriet ikke bøjer sig for folketingets vilje. Ministerne møder med deres forslag i denne sal, og forslagene kan her vedtages, forkastes eller ændres. Kan ministeriet ikke acceptere eller nøjes med det, folketinget vil, så er tiden inde til at tale om et ministeriums afgang.

At situationen i dag ligger sådan, er jo særlig klart, fordi den del af oppositionen, som udgøres af venstre og det konservative folkeparti, ikke selv tidligere har stillet forslag om at skride ind for at forebygge de valutariske vanskeligheder og slet ikke i foråret udtrykte ønske om, at folketinget skulle blive inde med noget sådant for øje.

Derfor, uden hensyn til, hvilke følelser man nærer overfor ministeriet — det skal jeg iøvrigt ikke uddybe — byder den parlamentariske form, at vi behandler regeringens forslag, præger dem eller omdanner dem, således som der nu kan opnås fornøden enighed om her i tinget. Herunder vil det fremgå, om der kan opnås samstemmighed med regeringen herom, og heraf vil den politiske situation være bestemt. Jeg synes, folketinget skulle skynde sig med arbejdet, så vi i løbet af få dage kan nå frem til en afgørelse — den må så gå i den ene eller den anden retning. Det er klart, at en afgørelse heller ikke kan træffes, inden der er skabt klarhed over,

hvad man fra de forskellige partier vil sætte i stedet for regeringens forslag.

Aksel Larsen: Det kan vel antages, at befolkningen efterhånden er blevet noget hærdet med hensyn til ubehagelige overraskelser fra skiftende regeringers side. Alligevel er det forståeligt, at de allerfleste, stillet overfor det ubehagelige krisemaleri og de nedskæringsforslag, der behandles her i dag, med berettiget forbløffelse stiller spørgsmålet: Hvordan hænger dette her sammen? Hvordan er det muligt, at fire-fem gode høstår, stadig stigende produktion og eksport, høj beskæftigelsesgrad og større arbejdsproduktivitet kan resultere i øget fattigdom for landet, i valutakrise og i forlangender om en drastisk nedskæring af befolkningens forbrug?

Dette spørgsmål stilles med så meget mere berettigelse, som de skiftende regeringer — og det konstante folketingsflertal — den ene gang efter den anden har truffet beslutninger eller gennemført foranstaltninger, om hvilke man hver gang forklarede, at netop de for stedse ville rydde alle Danmarks økonomiske vanskeligheder af vejen.

Det sagde man, da man i 1948 vedtog Marshallplanen og dermed bragte Danmark ind under Amerikas Forende Staters økonomiske diktatur. Det sagde man, da man et års tid senere påny — og som sædvanlig for stedse — skulle redde Danmarks valuta ved kronenedskæringen af september 1949. Det sagde man, da man sluttede Danmark til den såkaldte „europæiske“ betalingsunion, og da man efter beslutningerne fra Paris gennemførte den såkaldte liberalisering, altså gik over til fri og ukontrolleret import fra vest. Det sagde man for den sags skyld også, da den foregående regering begyndte sin virkeperiode med at pålægge for 500 mill. kr. nye skatter plus den tvungne opsparing. Gang på gang har man lovet, at nu kunne alle økonomiske vanskeligheder i nutid og fremtid overvindes — der udkrævedes blot, at befolkningen denne ene gang endnu ville lade sig pålægge byrder og forbrugsindskrænkninger. Nu kommer man påny og siger: vi mangler valuta, befolkningen bruger for meget, livremmen må spændes ind — men så skal det også nok blive godt alt sammen.